

کاربست رویکرد منظر شهری تاریخی در مدیریت شهرهای میراث جهانی (نمونه مورد مطالعه: مرکز تاریخی ناپل-ایتالیا)

شیمای خدابنده‌لو^۱

۱- دانش‌آموخته کارشناسی ارشد حفاظت میراث شهری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ایران

The Application of (HUL) Approach In World Heritage Cities Management (Case Study: The Historic Center of Naples-Italy) Shima Khodabandelou¹

۱- M.a graduate in Urban Heritage Conservation, Department of Architectural and Urban Heritage Conservation, School of Architecture, College of Fine Arts, University of Tehran, Iran

E-mail: ایمیل نویسنده مسئول

*Shima.khodabande@ut.ac.ir

چکیده

با افزایش سرعت تغییرات در شهرها و وجود معضلات جدی در بافت‌های تاریخی، مدیریت موفقیت‌آمیز میراث شهری در شرایط پیچیده امروز نیازمند ابزاری قوی و در حال تکامل است. نزدیک به دو دهه از طرح رویکرد منظر شهری تاریخی، از متاخرترین رویکردهای حفاظت و مدیریت شهری از سوی نهادهای بین‌المللی و بازتاب آن در اسناد مرجع حفاظت می‌گذرد، رویکردی کل‌نگر در حفاظت و توسعه یکپارچه، که با توجه به «ماهیت پویا و متغیر شهرها» و تأکید بر لزوم «مدیریت تغییر» دریچه‌های نو در مواجهه با چالش‌های مدیریت و حفاظت از شهرهای تاریخی گشوده و هدف آن دستیابی به توسعه پایدار است. با این حال در کشورمان، با وجود تعدد شهرهای تاریخی ارزشمند، توجه شایانی به کاربری این رویکرد، در سیاست‌ها و چارچوب‌های مدیریتی نشده و به‌نظر می‌رسد چالش‌هایی در زمینه کاربری چنین طرح‌هایی وجود داشته که این امر، ضرورت مطالعه در این حوزه و بهره‌گیری از تجارب جهانی را دو چندان می‌کند، زیرا می‌تواند موجب ارتقای کیفیت طرح‌های مشابه در داخل کشور گردد. پژوهش حاضر به روش کیفی و با استفاده از راهبرد موردپژوهی به بررسی چگونگی کاربری این رویکرد در حفاظت و توسعه شهرهای تاریخی می‌پردازد، شهر ناپل به عنوان نمونه انتخابی مورد مطالعه قرار گرفته. روش داده‌اندوزی در پژوهش با اتکا بر مطالعات کتابخانه‌ای و اسنادی است و نتیجه مطالعات نشان می‌دهد که کاربری رویکرد (HUL) در ناپل به مدیریت تغییرات مربوط به منابع میراث کمک کرده و فرصت ادغام میراث در میان بخش‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی را برجسته کرده و بازتاب عملی در مورد کاربرد (HUL) ارائه می‌دهد.

واژه‌های کلیدی

ایتالیا، توسعه پایدار، حفاظت، منظر شهری تاریخی، میراث شهری، ناپل

Abstract

With the increasing speed of changes in cities and the existence of serious problems in historical contexts, the successful management of urban heritage in today's complex conditions requires a strong and evolving tool. Nearly two decades have passed since the historical urban landscape approach was proposed, from the latest urban protection and management approaches by international institutions and its reflection in the conservation reference documents, a holistic approach in integrated protection and development, which is based on "The dynamic and changing nature of cities" and emphasizing the necessity of "change management" opened a new window in facing the challenges of managing and protecting historical cities and its goal is to achieve sustainable development. However, in our country, despite the abundance of valuable historical cities, great attention has not been paid to the application of this approach in policies and management frameworks, and it seems that there are challenges in the application of such plans. This doubles the necessity of studying in this area and taking advantage of global experiences, because it can improve the quality of similar projects in the country. The present study investigates the application of this approach in the protection and development of historical cities using a qualitative method and using the research strategy, the city of Naples has been studied as a selected example. The data collection method in the research is based on library and documentary studies and the results of the studies show that the application of the HUL approach in Naples has helped to manage changes related to heritage resources and the opportunity to integrate heritage among different sectors. It highlights the cultural and economic and provides practical reflection on the application of (HUL).

Keywords: Italy, sustainable development, conservation, urban heritage landscape, urban heritage, Naples

شهرها ارگانسیم‌های پویایی هستند که رفاه، سلامت انسان، توسعه خلاقیت اجتماعی، حفاظت و استفاده پایدار از میراث فرهنگی اعم از ملموس و ناملموس به آنها وابسته است، از این رو یک منبع حیاتی برای آینده محسوب می‌شوند که همواره در حال تکامل و سازگاری با نیازهای اجتماعی هستند. در عصر حاضر بیش از نیمی از جمعیت جهان در شهرها سکونت دارند. با توجه به رشد تصاعدی جمعیت و گسترش شهرنشینی پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۵۰ میلادی، ۷۰ درصد کل بشریت در شهرها به زندگی خود ادامه دهند. پیشرفت تکنولوژی و تسلط انسان بر طبیعت موجب توسعه و گسترش سریع شهرها و در پی آن بروز تغییرات اساسی در شهر به ویژه در محدوده‌های تاریخی و تقابل دو جریان حفاظت و توسعه گردیده است. چالش‌هایی که امروزه در شهرها با آن روبرو هستیم مربوط به سه دسته تغییرات می‌باشند که عبارت‌اند از تغییرات جمعیتی (رشد جمعیت و شهرنشینی)، تغییرات ساختاری (ناشی از جهانی شدن، رشد تجارت و روابط) تغییرات محیطی (تغییر آب و هوا، آلودگی، تخریب منابع طبیعی و...) که مدیریت این تغییرات برای دستیابی به توسعه پایدار ضرورت دارد. در شرایطی که «توسعه» و «حفاظت از میراث شهری» به عنوان فرآیندهای متضاد و نه مشارکتی تلقی می‌شوند، نیاز به کاربست رویکردی به روز و یکپارچه برای مدیریت شهری بیش از پیش ضرورت دارد. به این ترتیب رویکرد منظرشهری تاریخی (HUL) توسط کنفرانس عمومی یونسکو از طریق توصیه‌نامه سال (۲۰۱۱م) آدر رابطه با منظرشهری تاریخی ایجاد و پذیرفته شد و پس از آن در تعدادی از شهرهای جهان اعمال شد که ناپل در ایتالیا یکی از این شهرهاست و اقدامات صورت گرفته در این شهر در پژوهش حاضر مورد بررسی قرار گرفته است.

۲- ضرورت پژوهش

با وجود اینکه نزدیک به دو دهه از مطرح شدن رویکرد منظر شهری تاریخی، به عنوان یکی از متاخرترین رویکردهای حفاظت و مدیریت شهری از سوی نهادهای بین‌المللی و بازتاب آن در اسناد مرجع گفتمان حفاظت؛ به عنوان رویکردی کل‌نگر در حفاظت و توسعه یکپارچه شهری می‌گذرد، که با توجه به «ماهیت پویا و متغیر شهرها» و با تاکید بر لزوم «مدیریت تغییر» دریچه‌ای نو در مواجهه با چالش‌ها و پیچیدگی‌های مدیریت و حفاظت از شهرهای تاریخی گشوده است؛ در کشورمان ایران، با وجود تعدد شهرهای تاریخی و بافت‌های دارای ارزش، توجه شایانی به کاربست این رویکرد، در سیاست‌ها و طراحی چارچوب‌های مدیریتی یکپارچه و فراگیر نشده است؛ که این امر، ضرورت مطالعه‌ی بیشتر در این حوزه و بهره‌گیری از تجارب جهانی را دو چندان می‌کند. بررسی این موضوع به سبب فراگیری تجربیات مطالعاتی، اجرایی و مدیریتی سایر کشورها، حائز اهمیت می‌باشد و می‌تواند موجب ارتقای کیفیت طرح‌های مشابه در داخل کشور گردد و الهام‌بخش پژوهشگران حوزه حفاظت میراث شهری باشد.

۳- روش پژوهش

پژوهش حاضر به روش کیفی بوده و نوع آن کاربردی است که با استفاده از راهبرد موردپژوهی به بررسی چگونگی کاربست رویکرد منظر شهری تاریخی در مدیریت حفاظت و توسعه شهرهای میراث جهانی می‌پردازد. مرکز تاریخی شهر ناپل در ایتالیا به عنوان نمونه انتخابی مورد مطالعه قرار گرفته. روش داده‌اندوزی در این پژوهش با اتکا بر مطالعات کتابخانه‌ای و اسنادی است که با مروری بر مقالات، ترجمه متون و اسناد موجود در رابطه با موضوع صورت گرفته است.

Historic Urban Landscape

^۲The UNESCO Recommendation on the Historic Urban Landscape (2011)

Naples (Italy)

۴- ادبیات موضوع

۴-۱- پیشینه موضوع

منظر شهری تاریخی به مثابه نگاهی جامع به شهر و به عنوان یک اصطلاح بیشتر حفاظتی برای نخستین بار در سال (۲۰۰۵م) در کنفرانس وین طرح گردید و می توان آن را ماحصل تلاقی رویکرد حفاظتی در منظر دانست. چالش های موجود در زمینه ی حفاظت و توسعه در شهرهای تاریخی در نهایت به یادداشت وین (۲۰۰۵م)^۱ و توصیه نامه منظر شهری تاریخی یونسکو (۲۰۱۱م) منجر شد. براین اساس، رویکردی جامع و یکپارچه برای شناسایی، ارزیابی، حفاظت و مدیریت از منظرهای شهری تاریخی در درون چارچوب توسعه پایدار فراهم آمد و برای نخستین بار در بدنه حفاظت میراث فرهنگی، نگاهی نوین نسبت به میراث شهری پایه گذاری شد. منظر شهری تاریخی محصول برهم کنش فرهنگ و طبیعت در بستر یک شهر در گذر زمان است. این گذر زمان ارزش های ملموس و ناملموس متعددی را برای شهر تاریخی به وجود می آورد؛ زمان می تواند طیفی از گذشته، حال و آینده را دربرگیرد. رویکرد منظر شهری تاریخی در پی حفظ کیفیت محیط زیست انسان، افزایش بهره برداری کارا و استفاده پایدار از فضاهای شهری در عین پذیرش ویژگی پویایی آن و تقویت تنوع اجتماعی و عملکردی می باشد. این رویکرد اهداف «حفاظت» میراث شهری و «توسعه» را ادغام می کند و ریشه در یک رابطه متوازن و پایدار بین محیط شهری و طبیعی و همچنین بین نیازهای نسل های کنونی و آینده میراثی که از گذشتگان باقی مانده است، دارد (عشرتی، عشرتی و فدایی نژاد، ۱۴۰۰: ۳۵-۳۳).

۴-۲- مفهوم منظر شهری تاریخی

مفهوم منظر شهری تاریخی آخرین سهم مباحث بین المللی در مورد حفظ و ارزش گذاری میراث فرهنگی است. این مقوله جدید در واقع به مفهوم زمینه با تاکید بر رابطه متقابل سیستمی بین عوامل اقتصادی، اجتماعی، محیطی و فرهنگی و پیچیدگی چارچوبی که سیاست های حفاظت در آن وارد می شود، اشاره دارد. تجزیه و تحلیل تطبیقی مطالعات موردی، از طریق توجه به مهم ترین جنبه های هر شهر، به منظور انتقال دانش، امکان شناسایی و درک رابطه بین یک پدیده و زمینه آن، عوامل حیاتی موفقیت مدیریت شهری را فراهم می کند (De Rosa & Di Palma, 2013:4296). به طور آکادمیک، مفهوم منظر شهری تاریخی در حال تکامل است؛ اما در سال های اخیر به سرعت پیشرفت کرده. در اصل هدف این است که درک کل نگر ما از شهرهای تاریخی مسکونی به گونه ای منتقل شود که جنبه های میراث فرهنگی ملموس و ناملموس را همراه با عناصر طبیعی مرتبط، هم در داخل و هم در محیط آنها دربرگیرد؛ بنابراین چهار مولفه توسعه پایدار را دربرمی گیرد (Rodwell, 2010:101) که عبارتند از: اجتماعی، اقتصادی، زیست محیطی و فرهنگی. براساس آنچه که در توصیه نامه یونسکو در سال (۲۰۱۱م) به تصویب رسید، «منظر شهری تاریخی»، منطقه شهری است که به عنوان نتیجه لایه بندی تاریخی ارزش ها و ویژگی های فرهنگی و طبیعی درک می شود و فراتر از مفهوم «مرکز تاریخی» یا «مجموعه» گسترش می یابد و شامل بافت وسیع شهری و موقعیت جغرافیایی آن می شود. این بافت وسیع تر به ویژه شامل توپوگرافی سایت، ژئومورفولوژی، هیدرولوژی و ویژگی های طبیعی، محیط ساخته شده آن، اعم از تاریخی و معاصر، زیرساخت های آن در بالا و زیر زمین، فضاهای باز و باغ ها، الگوهای کاربری زمین و سازماندهی فضایی، ادراکات و روابط بصری و همچنین سایر عناصر ساختار شهری است. علاوه بر این شامل آداب و ارزش های اجتماعی و فرهنگی، فرآیندهای اقتصادی و ابعاد ناملموس میراث مرتبط با تنوع فرهنگی و هویت است (Yang, Brumana & Previtali, 2019:1152).

۳-۴- رویکرد منظر شهری تاریخی (HUL)

دیدگاه یونسکو در مورد منظر شهری تاریخی بیانگر استراتژی موثر برای فعال کردن یک فرآیند شهری است. بازآفرینی، مبتنی بر حاکمیت مشارکتی میراث فرهنگی که فرآیندهای چند بعدی شهری را بر توسعه انسانی منتقل می‌کند. هدف رویکرد منظر شهری تاریخی، حفظ کیفیت محیط انسانی و افزایش بهره‌وری از فضاهای شهری است؛ و اهداف حفاظت از میراث شهری را با اهداف توسعه اجتماعی و اقتصادی ادغام می‌کند (Carone, De Toro & Franciosa, 2017: 203). شش مرحله حیاتی برای رویکرد منظر شهری تاریخی، که در توصیه (HUL) نقل شده در کتاب راهنمای (HUL) مشخص شده است: ۱- انجام بررسی‌ها و نقشه‌برداری جامع از منابع طبیعی، فرهنگی و انسانی شهر ۲- دستیابی به اجماع با استفاده از برنامه‌ریزی مشارکتی و مشاوره با سهامداران در مورد ارزش‌ها برای محافظت از انتقال و تعیین ویژگی‌هایی که این ارزش‌ها را حمل می‌کنند ۳- ارزیابی آسیب‌پذیری این ویژگی‌ها در برابر فشارهای اقتصادی، اجتماعی و تاثیرات تغییرات آب و هوا ۴- ادغام ارزش‌های میراث شهری و وضعیت آسیب‌پذیری آن‌ها در چهارچوب وسیع‌تری از توسعه شهر ۵- اولویت‌بندی اقدامات برای حفاظت و توسعه ۶- ایجاد مشارکت و چهارچوب‌های مدیریت محلی مناسب برای هر یک از پروژه‌های شناسایی شده برای حفاظت و توسعه، و همچنین ایجاد مکانیسم‌هایی برای هماهنگی فعالیت‌های مختلف بین نهادهای دولتی و خصوصی (Yang, Brumana & Previtali, 2019:1152).

۵- محدوده مورد مطالعه

ناپل یک شهر بندری بزرگ در مرکز منطقه باستانی مدیترانه است که در جنوب ایتالیا واقع شده، خاستگاه آن به پارتنوپ^۱ یا پالاپولیس^۲ در قرن نهم پیش از میلاد بازمی‌گردد که بعدها در سال ۴۷۰ قبل از میلاد به عنوان ناپولیس^۴ (شهر جدید) بازسازی شد. این شهر با تاریخی طولانی و پر فراز و نشیب دارای بافت شهری غنی از عناصر برجسته بسیاری است که همواره مورد توجه بوده‌اند، مانند ابنیه و بوستان‌های تاریخی، الگوی خیابانی منحصربه‌فرد، تداوم عملکردهای شهری و اجتماعی، موقعیت استراتژیک در خلیج ناپل و تداوم لایه‌بندی تاریخی. ناپل از پیشروترین شهرهایی بود که نقش کلیدی در انتقال فرهنگ یونانی به جامعه روم داشت و در نهایت به یک مرکز فرهنگی عمده در جمهوری روم تبدیل شد. بخش‌هایی از حصار شهر یونانی که از زمان جنگ جهانی دوم کاوش شده و بقایای حفاری شده از یک تئاتر رومی، گورستان‌ها و دخمه‌ها گواه تاریخ غنی این شهر است. در قرن ششم پس از میلاد، ناپل توسط امپراتوری بیزانس^۵ فتح و به یک دوک‌نشین خودمختار تبدیل شد و بعدها با نورمن‌ها^۶ و سوابی‌ها^۷ و سلطنت سیسیلی^۸ مرتبط شد. شواهد این دوره شامل کلیساها و آثاری از معماری قرون چهارم و پنجم میلادی است. طی سال‌های (۱۲۵۶-۱۴۴۲م) همزمان با امپراتوری آنژوین^۹ ناپل به نماد زنده حیثیت، عزت و قدرت این سلسله تبدیل شد. در این دوره شهر گسترش یافت و حومه‌ها و روستاهای مجاور را نیز دربرگرفت. آنژوین همچنین رابطه‌ای تاثیرگذار با هنر و معماری غربی، به ویژه گوتیک فرانسوی^{۱۰}، که با عناصر یونانی و عربی اولیه ادغام شده

The HUL Guide Book

^۱Parthenope

^۲Palaepolis

^۳Neapolis (New City)

^۴Byzantine Empire

^۵Normans

^۶Swabians

^۷Sicilian reign

^۸Angevin dynasty

^۹French Gothic

بود، آغاز کرد که صومعه‌های بسیاری از این دوره به یادگار مانده است. از قرن پانزدهم تا هفدهم، ناپل توسط آراگونی‌ها^۱ اداره می‌شد که خطوط دفاعی و الگوی خیابان‌ها را بازسازی کردند. دوره حکومت اسپانیا با کاخ سلطنتی ساخته شده در سال (۱۶۶۰م) در امتداد یک میدان باشکوه و ابنیه ارزشمند دیگر مشخص شده است. از سال (۱۷۳۴م) مصادف با حکومت بوربن‌ها^۲ ناپل، به عنوان یکی از پایتخت‌های بزرگ اروپا ظهور کرد. مشخصه معماری ناپل در این دوره طراحی کاخ‌های سلطنتی و اقامتگاه اشراف است. بندر ناپل از مهم‌ترین بندرهای ایتالیا از نظر میزان باربری و جابجایی مسافر و همچنین در حال تبدیل شدن به مهم‌ترین بندر تردد کشتی‌های کروز^۳ است. بخش مهمی از رشد اقتصادی، وابسته به درآمدهای حاصل از گردشگری و فعالیت‌های فرهنگی است که از اهمیت قابل توجهی در حوزه مدیریتانه برخوردار است. موقعیت استراتژیک این بندر بین اروپا و آسیا خود را به یک منطقه ترانزیت ایده‌آل تبدیل کرده (UWH, 2009:12). در سواحل ناپل، سه منطقه شهری متفاوت از نظر مورفولوژیکی قابل تشخیص هستند که ارتباط ضعیفی با بافت شهری دارند: ۱- منطقه مرکزی شرقی از «Vigliena» تا «Molosiglio» (محل فعالیت‌های صنعتی و بندری)، ۲- دیوار تاریخی بین شهر و دریا از «Molosiglio» تا «Posillipo» که محدوده تفریحی است و ۳- منطقه غربی که مربوط به منطقه صنعتی «Bagnoli» است که از ابتدای سال ۱۹۰۰ به عنوان یک مانع بین شهر تاریخی، دریا و خلیج پوزوولی^۴ مجاور آن مداخله کرده است (De Rosa & Di Palma, 2013:4274).

۵-۱- معیارهای ثبت جهانی

کمیته میراث جهانی یونسکو در سال (۱۹۹۵ م) براساس معیارهای دوم (ii) و چهارم (iv) مرکز تاریخی شهر ناپل را به ثبت جهانی رساند. موقعیت شهر در خلیج ناپل به آن ارزش جهانی برجسته‌ای می‌دهد. ناپل از باستانی‌ترین مراکز و پایتخت‌های اصلی اروپا و دارای تاثیرات مهم در زمینه‌های فرهنگی، به ویژه هنر و معماری بر بسیاری از نقاط اروپا و فراتر از آن است که نشان‌دهنده تبادل ارزش‌های بشری در یک بازه زمانی در یک منطقه فرهنگی از لحاظ پیشرفت در معماری یا تکنولوژی، برنامه‌ریزی شهری و طراحی منظر می‌باشد. همچنین بافت شهری معاصر آن عناصر تاریخی مربوط به دوره‌های مختلف را حفظ کرده است. طرح شبکه مستطیل شکل شالوده یونان باستان با عنوان نئاپولیس هنوز قابل تشخیص است و در واقع به ارائه شکل اولیه بافت شهری امروزی مرکز تاریخی ناپل، یکی از پیشروترین شهرهای بندری مدیترانه، ادامه داده است (UWH, 2014:95).

۵-۲- محدوده ثبت جهانی

میراث جهانی مرکز تاریخی ناپل شامل تمام عناصر برجسته‌ای است که به توجیه ارزش جهانی آن کمک می‌کند. این محدوده شامل مرکز تاریخی تعریف شده توسط دیوارهای آراگون، عناصر مهم قرن هجدهم، از جمله کاخ‌های مهم، ساختمان‌هایی دولتی، مسکونی و... با عملکردهای هنری و صنایع‌دستی است که نشان‌دهنده دوره‌های مختلفی از تاریخ ناپل هستند و در وضعیت مناسبی حفاظت می‌شوند. رابطه شهر تاریخی با دریا از طریق حفظ بقایای باستان‌شناسی دوره رومی در امتداد ساحل دریا و بازسازی بندرها حفظ می‌شود. یک اصلاح جزئی در حریم توسط کمیته میراث جهانی به سال (۲۰۱۱م) انجام شد؛ که این بخش "مرکز تاریخی ناپل" را گسترش داد و اجزای "منطقه کاساله"^۵ و "منطقه سانتو استراتو"^۶

^۱Aragonese

^۲Bourbons

^۳Cruise

^۴Gulf of Pozzuoli

^۵District of Casale

^۶District of Santo Strato

را با هم ادغام کرد که شامل یک بخش غیرنظامی می شود. طرح شهر از اعتبار بالایی برخوردار است و شواهد قابل توجهی از شهر یونانی-رومی و طرح شطرنجی «محلله‌های اسپانیایی» قرن شانزدهم را حفظ کرده است. اینیه عمومی و خصوصی به عنوان بخشی از شهر ویژگی‌های فضایی، حجمی و تزئینی خود را به خوبی حفظ کرده‌اند؛ همچنین تداوم قابل توجهی در استفاده از مصالح وجود دارد که همه به صورت بومی مشتق شده‌اند، با ویژگی‌های بصری و مادی متمایز، مانند توفای زرد پایه، سنگ مرمر سفید و پیپرنو خاکستری. تکنیک‌های توسعه یافته برای استفاده از این مواد تا حد قابل توجهی باقی مانده و در پروژه‌های مرمت و حفاظت استفاده می شود (UWH, 2014:95).

۶- برنامه‌های حفاظت مرکز تاریخی تا سال ۲۰۱۱

ناپل، دارای سیستم حفاظتی توسعه یافته است؛ حفاظت از یک مرکز تاریخی عظیم مانند مرکز ناپل، بیش از هر چیز ناشی از اتکا بر قوانین، هنجارها و اعمال کنترل بر رعایت آنهاست. حفاظت در ناپل را می‌توان به دو دسته کلان حفاظت از کل مرکز تاریخی و حفاظت از آثار منفرد تقسیم کرد. پیش از کاربست رسمی رویکرد (HUL) در مرکز تاریخی ناپل طرح‌های دیگری نیز اجرا شده که اهدافی همراستا با این رویکرد داشته و به دنبال تحقق توسعه پایدار در این شهر تاریخی بوده‌اند. اولین طرح مربوط به پیشنهاد حفاظت برای مراکز تاریخی مربوط به سال ۱۹۹۶ بود و برنامه دوم طرح تنظیمی سال ۲۰۰۴ که بافت‌های شهری را زمانی تعریف می‌کنند که در مقیاس ساختمانی، قوانین و اطلاعات گونه‌شناختی واضحی داشته باشند. از دیگر موضوعات کلیدی، ارزش گذاری میراث با توجه به کاربری‌های جدید و بازیابی زیست اقلیمی ساختمان‌ها، ملاحظات آب و هوا و انرژی است. همچنین در طراحی فضاهای باز، تحلیل ویژگی‌های فیزیکی و کاربری مکان‌ها و زیربنای آنها در منظر شهری نئوپلیتی و معنای آن برای ساکنان و بازدیدکنندگان اهمیت دارد. مضامین بازآفرینی شهری، با اصول مرتبط با فرهنگ و هویت در دستور کار ۲۰۳۰ بر افزایش تلاش‌ها جهت حفاظت میراث فرهنگی از طریق اجرای سیاست‌ها و طرح‌های یکپارچه با هدف توسعه پایدار شهری در زمینه‌هایی مانند کاهش و سازگاری با تغییرات اقلیمی تمرکز دارد (Fontaine et al., 2019:37-38). پروژه پیشنهادی بزرگ یونسکو برای ناپل نیز توسط شهرداری به دو منطقه اصلی برای مداخله، اختصاص داده شد و نوسازی ساختمان‌های با ارزش تاریخی- یادبود و فضاهای عمومی با هدف بهبود معیشت و فرصت‌های اجتماعی- اقتصادی برای تجارت و گردشگری در منطقه و توسعه مجدد فضای عمومی در دستور کار قرار گرفت که به عنوان محرک‌های اصلی پایداری شناخته می‌شوند. در این طرح ملاحظات کلیدی مانند استفاده صحیح از منابع، رابطه بین ساختمان و فضاهای باز، دسترسی به سایت‌ها و جذابیت قلمرو عمومی مباحث پایه‌اند. در ادامه طرح‌های حفاظت و مدیریت مرکز تاریخی ناپل با جزئیات بیشتری مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

۱-۶- طرح حفاظت ناپل در سال ۱۹۷۲

این طرح محدوده حفاظت شده تاریخی را مشخص می‌کند که هرگونه اقدام در آن باید مورد تایید «Soprintendenza» باشد و مداخلاتی مجاز است که به منابع میراثی آسیبی نمی‌رساند. تعداد زیادی از اینیه تاریخی شهر طبق قانون مرکزی ایتالیا برای حفاظت تعیین و در کد میراث فرهنگی و منظر ID.Lgsn.42/2004 ادغام شده‌اند؛ که مربوط به ضوابط شهرسازی، پایش ساختمان‌ها، بازیابی و توسعه مجدد آثار، تعیین استاندارد برای ارتفاع و... است. نهادهای مسئول اجرای قوانین عبارت‌اند از: وزارت محیط زیست، وزارت میراث فرهنگی، شورای منطقه‌ای کامپانیا، شورای استانی و شورای شهرداری ناپل، مدیریت اموال میراث جهانی نیز مربوط به دفتر شهرداری است که برای ارزش گذاری، حفاظت و نگهداری مرکز تاریخی ناپل و اموال ثبت جهانی ایجاد شده، و تضمین می‌کند ناپل شهری زنده و پویا باقی بماند. برای اطمینان از اثربخشی، این طرح به طور منظم نظارت شده و هر شش تا ده سال یکبار به روز می‌شود. چشم‌انداز برنامه مدیریت، حفاظت از میراث فرهنگی و بافت لایه‌ای شهر، حمایت از روابط متقابل سنتی اجتماعی-اقتصادی، تولید فرهنگی، بهبود کیفیت زندگی، حفظ

کاربردی‌های مختلط، افزایش امنیت و بهداشت برای افزایش آگاهی و درک منابع میراثی است. همچنین ایجاد ارتباط بین میراث فراتر از مرکز تاریخی ناپل در اطراف خلیج ناپل، کاپری، سورنتو، هرکولانیوم و پمپئی در زمینه گردشگری فرهنگی برای این حوزه مد نظر است (UWH, 2009:12).

۲-۶- راهنمای طرح جامع ناپل ۱۹۹۸

در سال ۱۹۹۸ «راهنمای طرح جامع ناپل» به آژانس تحقیقات و تولید پیشرفته «ARPA»^۱ وابسته به دانشگاه ناپل سپرده شد که مبتنی بر تجزیه و تحلیل منطقه بندر با هدف شناخت میراث فرهنگی و امکان‌سنجی پایداری پروژه‌های عمرانی بود. این منطقه از اسکله سن وینچنزو تا اسکله کارمین^۲ را دربرگرفته و به سه منطقه استراتژیک، تحول و ثبات تقسیم می‌شد. مداخله در مناطق فوق‌الذکر منجر به بهینه‌سازی عملکردها و فضاهای بندر، جلوگیری از ترافیک در منطقه همچنین عدم استفاده از اسکله‌ها در ضلع شرقی (توسعه پیشنهادی) و طرحی مبتنی بر مرمت ارگ نیروی دریایی فعلی به عنوان قطب گردشگری ارائه شد. هدف از مداخله، تقویت نقش اقتصادی بندر، بهبود رابطه شهر-بندر همچنین تعریف دستورات عملی‌های کلی ادغام شهر و بندر بود، این توصیه‌ها شامل حفاظت از شهر در امتداد خط ساحلی، ارزش‌گذاری منطقه تاریخی بندر با ایجاد فضاهای جمعی جدید و مرمت ابنیه تاریخی واقع در شرق شهر بود. علاوه بر این، طرح باید به محدودیت‌های مخاطره‌آمیز زیست محیطی مرتبط با سایت از اسکله «Vigliena» تا حد شرقی بندر احترام می‌گذاشت زیرا این محدوده یکی از چهارده سایت ملی است که به دلیل حضور همزمان تجهیزات بندری، کارخانه‌ها و محلات مسکونی پرازدحام در معرض خطرات بالای زیست محیطی است (Pugliano, Benassai & Benassai, 2018: 10).

۳-۶- پروژه کنسرسیوم پلاسازان ناپل ۲۰۰۰

کنسرسیوم زرگران ناپل در جهان بی‌نظیر و مختص کارگاه‌های تولید و فروش طلا، نقره و جواهرات است. خیابان‌های باریک، ساختمان‌های نامنظم و... از مشخصه‌های این محدوده در مرکز تاریخی ناپل است. پروژه کنسرسیوم پلاسازان ناپل در مارس (۲۰۰۰م) توسط صنعتگران و صاحبان مشاغل، با عنوان «Antico Borgo Orefici»^۳ یا منطقه پلاسازی آغاز شد. هدف اصلی آن، ترویج فعالیت‌های تجاری در منطقه؛ ایجاد دروازه ورود به مرکز تاریخی از طریق برگزاری تورهای پیاده‌روی فرهنگی برای گردشگران، رویدادهای تبلیغاتی و افتتاح مغازه‌ها و کارگاه‌های پلاسازی و ادغام آن با میراث تاریخی بود. همچنین ایجاد زیرساخت‌های خدماتی و کمک‌رسانی در انجام پروژه‌های فردی و جمعی از دیگر اهداف آن است و همکاری‌های متعددی با هم‌تایان سازمانی (منطقه کامپانیا، استان ناپل، شهر ناپل و اتاق تجارت ناپل) به منظور مشارکت در بازسازی میراث معماری و شهری ناپل انجام شده است (Hero, 2010:8).

۴-۶- بازسازی «Real Albergo dei Poveri» ۲۰۰۲

این بنا در فهرست میراث جهانی ثبت شده و مربوط به آسایشگاهی برای فقرا و بیماران است که در زمان سلطه بوربن‌ها در ناپل ساخته شده. برنامه‌ریزی اجرایی و نظارت بر این پروژه در سال ۲۰۰۲ به «RTP CROCI-REPELLIN»^۴ یک گروه بین‌رشته‌ای اروپایی از معماران و مهندسان واگذار شد. شهرداری ناپل خواهان برنامه‌ریزی دقیق عملیات «بازاریابی شهری»، اقدامات حیاتی حفاظت از ساختمان، بازسازی نما و ترمیم محوطه مقابل آن با هدف احترام فلسفی به تاریخ بنا، معماری، مصالح و تکنیک‌های ساختمانی، با عملیات حذف و جایگزینی بود. همچنین بر استفاده از تکنیک‌های مدرن و یافتن راه‌حل‌های سازگار با محیط‌زیست نظیر جمع‌آوری آب باران و بهره‌گیری از انرژی خورشیدی با استفاده از پنل‌های خورشیدی

^۱Agency for Research and Advanced Production

^۲San Vincenzo Pier

^۳Carmine Pier

یا بام‌های سبز تاکید داشت. مرمت بنا بر پایه حفظ و انتقال آن به آینده، امکان استفاده مجدد، برگشت پذیری بالقوه و پایداری صورت گرفت و در پروژه اروپایی «SARA» در رابطه با بهینه‌سازی سازگار برای استفاده مجدد و صرفه‌جویی در مصرف انرژی انتخاب شد (Brancaccio, 2012:56-59).

۵-۶- شرح پروژه «Scugnizzo Liberato»

این پروژه مربوط به استفاده مجدد تطبیقی از صومعه کاپوچینل است که دربرگیرنده کاربری‌های مختلفی نظیر اقامتگاه، دو آپارتمان، گالری، تئاتر، سالن بدنسازی، آزمایشگاه، اتاق‌های مطالعه، دفاتر و کلاس‌های درس، انبار، سرویس‌های بهداشتی و... است که در محدوده تاریخی شهر واقع شده. در طول قرن‌ها، صومعه دستخوش تغییرات قابل توجهی شده که بر نماها نیز تاثیر داشته و موجب افزایش تعداد طبقات شده؛ استفاده مجدد تطبیقی از آن فرآیندی پیچیده از لحاظ اجتماعی و سیاسی با هدف بازپس‌گیری مجموعه با چشم‌انداز عدالت فضایی است. اینطور استدلال شده که سکونت و مراقبت از فضا (یا در مقیاس وسیع‌تر، شهر) بخشی از فرآیند مشروعیت‌سازی است که «حق» برای تصمیم‌گیری درباره استفاده از فضاها را ایجاد می‌کند و عمدتاً بر مبنای خودسازماندهی است. از دیگر اهداف پروژه، بازسازی از طریق ابتکاراتی است که باید اثرات موجبی متعددی ایجاد کند. تجمع جوامع در اطراف فضاها، بخشی از اهداف فعال‌سازی مجدد آن است نگهداری از ساختمان‌ها از طریق نوعی همکاری میان مردم و نهادهای دولتی و خصوصی بر پایه ارزیابی سرمایه اجتماعی و سرزمینی موجود تضمین شده و مداخلات مبتنی بر رویکرد بین‌رشته‌ای با استفاده از منابع موجود انجام می‌شوند (Fava & Caudo, 2021:13-16) از جمله اقدامات انجام شده در صومعه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- ایمن‌سازی مجتمع با توجه به ارزیابی ساختار کلی که مطابق با قوانین اجرا شده (تصمیم بر بسته شدن کلیسا و خانه مدیر زندان)
- اقدامات تعمیراتی و نگهداری شامل: عایق‌بندی سقف، تعمیر پوشش‌های داخلی، تزیینات، پایش سیستم‌های تاسیساتی
- مداخلات کالبدی مانند جابجایی یا افزودن دیوارهای جداکننده برای ایجاد فضای باز، سنگ‌فرش کف، ساخت سیستم عایق صدا برای بخش تئاتر
- یکپارچه‌سازی و بازیابی مبلمان برای طراحی فضای باز و داخلی
- نصب پوسترهایی در راستای اطلاع‌رسانی عمومی و شفاف‌سازی اقدامات که موجب افزایش محبوبیت پروژه میان شهروندان و تمایل به مشارکت آن‌ها شد.

«Scugnizzo Liberato» یک فضای مشترک طراحی شده است که در آن جوامع متکثر و ناهمگون با فعال کردن خدمات و به اشتراک‌گذاری تجربیات با دیگران اقداماتی را انجام می‌دهند. همانطور که پیش‌تر هم ذکر شد پروژه‌ای مبتنی بر اصول متقابل، خودمدیریتی و خودبازیابی در مجموعه کاپوچینل که در نهایت منجر به استفاده مجدد از فضا شد. سازماندهی و فعالیت‌های فضایی در مجامع هفتگی برنامه‌ریزی می‌شوند که در آن از همه شهروندان علاقه‌مند دعوت

^۱ در زبان عامیانه به کودکی سرزنده، باهوش و خیابانی اشاره می‌کند که زمان زیادی را با دوستان خود در خیابان‌ها سپری کند. این اصطلاح برای اولین بار در اواخر قرن نوزدهم توسط فردیناندو روسو «Ferdinando Russo»، شاعر و روزنامه‌نگار ناپلی برای کودکانی که حضورشان بخشی از منظر شهری بود استفاده شد.

به مشارکت می شود و هدف، تحکیم رابطه بین جامعه و پروژه، ایجاد پیوندهای اعتماد متقابل و گفت‌وگوی مشارکتی است همچنین امکان مشاهده صومعه در زمان‌های مختلف و آداب مرتبط با آن محقق می‌شود. در راستای میانجی‌گری اختلافات، چندین فعالیت تعاملی به طور مشخص انجام می‌شود که از سوی روانشناسی حاضر در پروژه نیز همراهی می‌شود. علاوه بر این چند مجمع موضوع محور در پروژه نقش دارند که عبارت‌اند از صنایع دستی، فرهنگ، رویدادها و روایت‌ها (Fava & Caudo, 2021:24-25).

این مجموعه در آووکاتا؛ که معمولا با نام «پیگناسکا»^۲ شناخته می‌شود قرار گرفته که خیابان‌های باریک و ساختمان‌های باستانی مشخصه آن است. بازارهای خیابانی و دیگر آثار هنری این بخش از شهر، آن را به مقصد گردشگری تبدیل کرده؛ با این حال یکی از بالاترین نرخ‌های بیکاری در ناپل را دارد. ساکنان آن گروه‌های مختلفی مانند خانواده‌های کم‌درآمد، طبقه متوسط متشکل از کارمندان دولتی، مهاجران، روشنفکران متعلق به طبقات بالای جامعه و مالکان ساختمان‌های منطقه هستند که عمدتاً متعلق به طوایف هستند به این معنی که اکثریت ساکنان تا حدودی خویشاوند بوده و این وضعیت به طور قابل توجهی تعامل میان افراد را تسهیل می‌کند (Fava & Caudo, 2021:16). محدوده مذکور، به عنوان "جهانی دیگر" شناخته می‌شود. با توجه به فضای حاکم، فرآیند استفاده مجدد تطبیقی تأثیر زیادی بر منطقه آووکاتا داشته، اقدامات انجام شده در این ناحیه منجر به افزایش زیست‌پذیری شهری شده. در واقع صومعه سابق در یک منطقه شهری متراکم و فشرده قرار دارد که فاقد فضای تجمع و میدانی است بنابراین به واسطه مداخلات، مرکز شهری جدیدی تعریف شده که منطقه آووکاتا را به یک مکان ملاقات، یک میدان (که فاقد آن بود)، بدل می‌کند. علاوه بر این کارکرد مجدد مجموعه، خدمات جدیدی از نظر فرهنگی و اجتماعی به منطقه ارائه کرده.

آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های صنایع دستی نقش مضاعفی در رونق منطقه دارند و علاوه بر اینکه انگیزه‌ای برای یادگیری نیروی کار صنعتگری است، به صورت رایگان در اختیار افراد قرار گرفته که نوعی حمایت عمومی از صنعتگرانی با وضعیت اقتصادی نامناسب است. پروژه مذکور، سایر فضاهای متروکه در منطقه و ساکنان آن را تحت تأثیر قرار می‌دهد (Fava & Caudo, 2021:31-32) و مجمعی از فعالان صنایع دستی، صنعتگران، فعالان حوزه آشپزی و کافی‌شاپ را گرد هم می‌آورد که برای حمایت از دیدگاه تولیدی و اقتصادی کالاها و منافع مشترک ایجاد شده و هدف آن کمک به ایجاد و اجرای یک استراتژی مبتنی بر متقابل‌گرایی است. فعالیت مجمع فرهنگ و رویدادها، عمدتاً بر مبنای مدیریت فعالیت‌های فرهنگی، جشنواره‌ها و رویدادهایی است که به صورت هفتگی، ماهانه و سالانه برگزار می‌شوند و تصمیم‌گیری متکی بر مدل اجتماع است که ایجاد پیوندهای محکم بین مردم و فضاها، همچنین قابلیت زندگی در آن‌ها را تضمین می‌کند (Fava & Caudo, 2021:26).

برای جامعه «Scugnizzo» حرفه صنعتگری صومعه سابق به دلیل ماهیت خود محله که منعکس‌کننده اهداف پروژه بزرگ یونسکو و شورای شهرداری ناپل است ارزش بسیاری داشته. در واقع، حوزه موضوعی مداخله، هنرهای خلاق و صنایع دستی را شناسایی کرده و فعالیت‌های سنتی را ارتقا داده است. تعداد فعالیت‌های صنایع دستی، که همیشه مشخصه مرکز شهر بوده‌اند، در حال کاهش است و اغلب با فعالیت‌های توریستی جایگزین می‌شود. این پروژه از حمایت شهرداری برخوردار شد که براساس استراتژی موجود برای حمایت از فعالیت‌های صنایع دستی در منطقه مرکز تاریخی بود. «Scugnizzo Factory» متشکل از کارگاه‌های صنایع دستی است و دوره‌هایی را با هدف حفاظت از صنایع دستی سنتی و دانش گسترده مرتبط پیشنهاد می‌کند. کارگاه‌ها شامل دوره‌های رایگان برای کودکان و نوجوانان و دوره‌هایی برای بزرگسالان

^۱Avvocata
^۲Pignasecca

است. اشیاء تولید شده برای ایجاد درآمد و سرمایه‌گذاری مجدد در فعالیت‌ها (به عنوان مثال تهیه مواد) در خود فضا نگهداری و فروخته می‌شوند. نکته قابل توجه این است که صنعتگران و سایر افراد برای انجام فعالیت‌های خود هیچ اجاره‌ای پرداخت نمی‌کنند و فضاها نباید در معرض کاربردهای انحصاری قرار گیرند و دریافت‌کنندگان کمک هزینه باید در مرمت و مدیریت جمعی مجموعه مشارکت داشته باشند.

آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های فعال مجموعه در حال حاضر عبارت‌اند از: آزمایشگاه مرمت قطعات عتیقه، نجاری، نساجی، بازیافت، مجسمه‌سازی، شیشه، زرگری، موزائیک و سرامیک، فلزکاری، سرب‌گرافی، هنرهای خلاق و... حیاط اصلی مجموعه به عنوان زمین فوتبال استفاده می‌شود و یک پروژه محبوب فوتبال با مشارکت نوجوانان محلی است. علاوه بر این گروه‌هایی به‌طور مشترک مدرسه زبان را اداره می‌کنند و در کنار دوره‌های ایتالیایی و انگلیسی، فعالیت‌های قانونی مانند کمک به مهاجران و یک غذاخوری برای بی‌خانمان‌ها و توزیع غذا و لباس ارائه می‌دهند. این فضا همچنین محل برگزاری رویدادهای فرهنگی و مذهبی است مانند برگزاری کنسرت، اجرای تئاتر و... (Fava & Caudo, 2021:26-29).

روند جاری در مجتمع کاپوچینل بخشی از یک استراتژی گسترده‌تر است که توسط شهرداری ناپل اتخاذ شده و براساس منافع مشترک و مفهوم بهره‌مندی مدنی که به عنوان حق جامعه محلی برای بهره‌مندی از اراضی دولتی، محلی یا خصوصی، آب، جنگل، منابع میراث و... است. شهرداری ابزارهای جدید حکمرانی شهری را برای احیا املاک رها شده عمومی و خصوصی و بازگرداندن آن به جامعه محلی آزمایش کرده که برگرفته از اصول قانون اساسی ایتالیاست. مدل ناپلی، شهروندان را به هسته اصلی فرآیند تصمیم‌گیری، غلبه بر دوگانگی نهادهای عمومی-خصوصی براساس روابط اجتماعی جدید بدل کرده است و راه را برای یک سیستم مشترک و مشارکتی جدید برای شناسایی و اجرای سیاست‌های محلی با الهام از اصول و مفاهیم هموار کرده است (Fava & Caudo, 2021:17). این جریان در سال ۲۰۱۳ با معرفی یک نهاد عمومی برای نظارت دائمی بر منافع مشترک توسط شهرداری ناپل تثبیت شد که از وظایف آن اقدام در زمینه حفاظت و مدیریت منافع مشترک است و فهرست دارایی‌های شهرداری اعم از اموال خصوصی، متروکه، استفاده نشده و یا کم استفاده شده به این نهاد سپرده شده است. نهاد مذکور متشکل از یازده متخصص است که در زمینه فعالیت‌های اجتماعی با تجربه هستند و در عمل فضایی برای یادگیری متقابل فرهنگ‌های «پایین» و «بالا» محسوب می‌شود (Fava & Caudo, 2021:19).

۶-۶- قوانین و اقدامات اجرایی مربوط به خیابان

طرح شبکه راه‌های اصلی «PRSP» مصوب شورای شهر در سال (۲۰۰۰م) است که استفاده از سیستم حمل و نقل پایدار را توصیه می‌کند که در واقع، با طبقه‌بندی کامل مسیرهای اصلی مرکز تاریخی و اتصال آن به مسیرهای محلی موافقت کرده و ایده شبکه‌های محلی را معرفی می‌کند که مشخصه آن کاهش سرعت ترافیک است.

«Regolamento Viario»، قوانین مرتبط با خیابان که توسط شورای شهر در سال (۲۰۰۱م) تصویب شد و ارتباط بین مسیرهای دسترسی مرکز تاریخی را مشخص و بر قوانین ویژه مبنی بر توسعه مجدد تأکید می‌کند؛ همچنین حفاظت از سنگفرش‌ها، بازسازی یا جایگزینی آن با مواد خاص به منظور کاهش صدای ترافیک، حداکثر حفاظت از عابر پیاده به واسطه کاهش سرعت به ۳۰ کیلومتر در ساعت با تمهید چهارراهی در محل اتصال دو پیاده‌رو روبروی هم که محل فروش صنایع دستی است و دارای نورپردازی شهری و کاربرد تجهیزات صوتی و لمسی است محقق می‌کند. پنهنان کردن سیستم‌های برق، تلفن و کابل‌ها از هر ماهیت، کاهش علائم راهنمایی و رانندگی تا حد امکان از دیگر موارد مورد توجه در سطح خیابان‌های مرکز تاریخی ناپل است.

«Strumento di Intervento per l'apparato distributivo» ابزاری برای مداخله در سیستم سازمان فضایی، نحوه توزیع و قرارگیری مکانی عناصر کالبدی در فضای شهری است؛ و مطابق با این طرح که اغلب مربوط به ساختارهای تجاری در مرکز تاریخی مصوب سال (۲۰۰۲م) است، مرکز تاریخی شهر با جوانب حفاظتی مواجه و به اصطلاح در منطقه قرمز واقع است، دارای محدودیت‌هایی در ابعاد و مقیاس ساختارهاست، که چنین مقرراتی از قوانین ملی و منطقه‌ای سرچشمه می‌گیرد. از دیگر تمهیدات این طرح تغییر مکان سیستم‌های توزیع سوخت و پمپ بنزین است مانند حذف عوامل خطرناک ناشی از سوخت‌گیری و توزیع سوخت در بافت تاریخی. حفاظت از بناهای منفرد، مقابله با ساخت و سازهای غیرمجاز، تدوین دستورالعمل اجرای طرح‌های مرمت شامل اقدامات بهسازی لرزه‌ای و نگهداری مجموعه‌های معماری با ارزش تاریخی - هنری نیز از دیگر تمهیدات است (Naples WHC, 2014:7).

هنجارهای دیگر حفاظت کل مرکز تاریخی عبارتند از «P.R.G» برنامه‌ریزی شهری مصوب سال (۲۰۰۴م) این پروژه موظف به مرمت بناها و فضاهای آزاد موجود در محدوده مرکز تاریخی، به استثنای «واحدهای ساختمانی نوساز»، پس از سال (۱۳۳۲م) است و سعی در حفظ یکپارچگی کالبدی و هویت فرهنگی مرکز تاریخی و فضاهای سبز اعم از عمومی یا خصوصی موجود دارد. علاوه بر این اقدامات مرمت باید شامل مواردی از قبیل حذف بخش‌های الحاقی و غیر منسجم با معماری اصیل، بهسازی لرزه‌ای، کاربرد تکنولوژیکی برای قابل سکونت ساختن ساختمان‌ها و... باشد. تعیین محدوده پارک انحصاری خودرو «ZSL»^۲ و مناطق ترافیکی انحصاری «ZTL»^۳ برای ساکنین از دیگر استراتژی‌های مورد استفاده در مرکز تاریخی ناپل هستند. همچنین در بخش یونانی-رومی آزمایش مهمی به مدت یک سال برای مدیریت منطقه انجام شد که به طور خودکار با سیستم «telepass»^۴ دسترسی ساکنان را کنترل و مشکلات فنی و اجتماعی در محدوده را تعیین کرد (Naples WHC, 2014:7). علاوه بر مواردی که ذکر آن رفت در سال (۲۰۰۸م)، به واسطه ترافیک شدید (ازدحام وسایل نقلیه، آلودگی هوا، صدا، ارتعاشات) و چالش‌های بالقوه دیگر، "طرح ترافیک" با اقدامات موقت برای کاهش و نظارت بر اثرات منفی ترافیک تدوین شد (UWH, 2014:180).

۷- اتخاذ رویکردی جامع برای مرکز تاریخی ناپل

در سوم فوریه (۲۰۱۰م) یونسکو و شهرداری ناپل، با همکاری دولت ایتالیا، قراردادی را امضا کردند که یونسکو را قادر می‌سازد در اجرای پروژه‌ای با عنوان "طرح مدیریت برای مرکز تاریخی ناپل" کمک کند. هدف اصلی این پروژه مشاوره و کمک به شهرداری ناپل، با مشارکت وزارت فرهنگ ایتالیا، در تهیه یک برنامه مدیریتی برای حفاظت موثر از اموال، مطابق با نتایج گزارش دوره‌ای بود. دو نشست کارشناسان بین‌المللی در زمینه مدیریت املاک شهری به طور مشترک توسط یونسکو و شهرداری ناپل سازماندهی شد و در ژوئن و نوامبر (۲۰۱۰م) در ناپل با هدف تعیین چارچوب مرجع برای پیش‌نویس طرح، جهت ارائه، تجزیه و تحلیل سناریوهای مدیریت و تعیین مشترک اهداف و استراتژی‌های برنامه مدیریتی تشکیل شد. در تهیه

^۱Piano regolatore Generale

^۲the Zones for Limited Parking (ZSL: rationalization of the pause through the identification of time band in which it is not possible to park unless, in appropriate areas the cars of the residents)

^۳In Italy is Zona Traffico Limitato or Limited Traffic Zone

^۴ بیشتر به عنوان وسیله‌ای شناخته می‌شود که در خودرو یا موتور نصب شده و این امکان را فراهم می‌کند از عوارض بزرگراه بدون صف یا نیاز به توقف و پرداخت پول نقد یا کارت عبور کرد همچنین با استفاده از آن می‌توان به خطوط اختصاصی و مناطق ویژه ورود کرد و تردها قابل کنترل هستند.

طرح مدیریت، از رویکرد منظر شهری تاریخی (HUL) استفاده شد که در متن پیش‌نویس توصیه پیشنهادی جدید در مورد منظر شهری تاریخی در آگوست (۲۰۱۰م) به کشورهای عضو ارائه شد. این طرح ایجاد یک ساختار مدیریتی جدید را تحت اختیار مستقیم شهردار ناپل پیش‌بینی می‌کند که موظف به هماهنگی و اقدام مناسب در تحقق اصول و اولویت‌های تعیین شده در برنامه مدیریتی خواهد بود. طرح مذکور با حفاظت یکپارچه از بافت شهری ناپل و حس مکان آن، با تاکید بر میراث تاریخی سر و کار دارد و معیارها و اولویت‌هایی را برای اجرای پروژه‌های بزرگ بازسازی در محدوده ثبت جهانی تعیین می‌کند (De Rosa & Di Palma, 2013:4296).

۷-۱- علل کاربست رویکرد منظر شهری تاریخی در ناپل

ناپل به دلیل موقعیت خاص خود در حوضه مدیترانه و بافت شهری طبقه‌بندی شده‌اش، غنی از ارزش‌های فرهنگی ملموس و ناملموس است، که ضرورت کاربست رویکردی متفاوت برای بازآفرینی شهری را ایجاد می‌کند. اتخاذ رویکرد منظر شهری تاریخی از شیوه‌های خوب در فرآیندهای بازآفرینی شهر ناپل محسوب می‌شود که بر رابطه بین شهر تاریخی و دریا متمرکز است (De Rosa & Di Palma, 2013:4296). این رویکرد مدیریتی در مواجهه با ساختار پیچیده و منظر غنی شهر ناشی از لایه‌های مختلف تاریخی، کالبدی، معماری، باستان‌شناسی، فرهنگی و مردم‌شناسی به صورت یکپارچه عمل می‌کند (Hero, 2010:11). پیش‌نویس این برنامه در چارچوب مجموعه‌ای از جلسات عمومی توسط شهرداری ناپل در دسامبر ۲۰۱۰ و ژانویه ۲۰۱۱، به شهروندان ناپل ارائه شد (World Heritage, 1995:1). در ناپل «آب» دارای ارزش ابزاری و اقتصادی است. همچنین حمل و نقل کالا و مردم به جزء کلیدی از منظر شهری تبدیل شده، بنابراین توجه به تجربیات شهر بندری تاریخی معطوف می‌شود، که در آن بازسازی رابطه بین شهر قدیمی و مناطق بندری با جستجوی توازن بین ابعاد مختلف، نقشی استراتژیک در بازآفرینی کل شهر بر عهده گرفته است (De Rosa & Di Palma, 2013:4270). از اهداف اصلی در مدیریت ناپل، درک رابطه شهر با محیط آن بود و تمام مسائل موثر بر مرکز شهر تاریخی در مقیاس‌های مختلف (محلی، کلان‌شهری، استانی و منطقه‌ای) مورد توجه قرار گرفت. در واقع وحدت فرهنگی حاکم در مرکز تاریخی ناپل به واسطه حضور خارق‌العاده لایه‌های مختلف، تراکم و تنوع مظاهر فرهنگی و نشاط اجتماعی است؛ عواملی که به این مکان به عنوان میراث زنده ارزش می‌دهند (UNESCO:2016,47). در فرآیند بازآفرینی ناپل، میراث فرهنگی نه تنها دارایی ریشه‌دار در تاریخ یک مکان، بلکه نیروی محرکه‌ای برای توسعه شهر است که از شناخت پیچیدگی سیستم شهری و بازیابی رابطه تاریخی بین شهر و بندر ناشی می‌شود و امکان مداخلات پایدار را در قلمرویی فراهم می‌کند که در آن نیازها و تقاضای در حال تغییر برای حفاظت به تعادل جدیدی از حمایت متقابل و تعامل واقعی می‌رسد (De Rosa & Di Palma, 2013:4296).

۷-۲- بررسی اقدامات و برنامه‌های اجرایی در چارچوب (HUL)

در پی اتخاذ رویکرد منظر شهری تاریخی در بازه زمانی سال (۲۰۱۰ تا ۲۰۱۱م) کاربست آزمایشی آن در ناپل اجرا شد که محدوده مورد مطالعه مرکز شهر تاریخی و بندر شهری ناپل را دربرمی‌گرفت. چالش‌های اصلی مد نظر در ناپل بقای اهمیت تاریخی و هویت فرهنگی محلی شهر بود و مشارکت‌کنندگان در برنامه؛ مرکز میراث جهانی، ایکوموس ایتالیا و چند گروه مشاور تخصصی بین‌المللی بودند. منابع مالی پروژه نیز توسط شهرداری ناپل از طریق طرح بودجه در اتحادیه اروپا تامین می‌شد (UNESCO:2016,46). در این راستا «Napoli Fuoco del Mediterraneo» از اولین برنامه‌های مدیریتی در ناپل است که مفهوم منظر شهری تاریخی (HUL) را به عنوان ابزاری برای تأمل در معیارها و روش‌های حفاظت و ارتقای مرکز تاریخی معرفی می‌کند. این برنامه به عنوان چشم‌انداز استراتژیک مرکز تاریخی ناپل در دریای مدیترانه عمل می‌کند

که شهر را در مرکز سیستمی گسترده‌تر از سایت ثبت جهانی یونسکو در مقیاس منطقه‌ای و بندر آن را به عنوان نقطه اتکا در نظر می‌گیرد. دسترسی به کل سیستم در این منظر، مدیریت شهری پیشنهادی را برای تعریف مجدد یک منطقه حائل جهت محافظت از اموال ثبت شده که از بازتاب پیچیده در پرتو اصول رویکرد تجربی (HUL) ایجاد شده، فرموله کرده است. در این چشم انداز، «دریا» از یکپارچگی سایت محافظت و روابط هزاران ساله را با طبیعت، تجارت و مبادلات فرهنگی تداعی می‌کند (De Rosa & Di Palma, 2013:4275). در قلمرو سایت یونسکو مناطق شهری همگن «AUCs – Complex» و محورهای اصلی شهری «ATs محورهای موضوعی»، با هدف توسعه مجدد به عنوان "واحدهای مداخله" به رسمیت شناخته شد؛ بازطراحی و اولین مداخلات مرمتی بر روی بناهای تاریخی در سال ۲۰۱۳ آغاز و بازسازی فضای عمومی، از جمله سنگفرش و نوسازی مبلمان شهری تا پایان سال ۲۰۱۷، با پشتیبانی مطالعاتی توسط گروه معماری «DiARC» دانشگاه فردریکو دوم ناپل انجام شد (Ambrosio & Leone: 258). علاوه بر این برنامه کارگاه‌های بین‌المللی اراسموس مربوط به سال ۲۰۱۴ نیز در حمایت از اجرای پروژه بزرگ یونسکو با همکاری گروه معماری دانشگاه ناپل برگزار شد که دربرگیرنده مطالعات، تحقیقات و آزمایشات طراحی است و استراتژی‌های توسعه مجدد برای بازآفرینی مرکز تاریخی شهر با هدف ارتقای بناهای تاریخی و احیای اجتماعی، اقتصادی و فعالیت‌های فرهنگی را ارائه می‌دهد و توسط شهرداری ناپل به اجرا درآمده است که پایگاهی دانش‌بنیان برای بازخوانی و درک پیچیدگی شهر، معماری، فرهنگ و بستر مرکز تاریخی، همچنین از بهترین شیوه‌های مداخله با هدف دستیابی به پایداری تلقی می‌شود (Fontaine et al., 2019:255).

۳-۷- طرح چندکارکردی محدوده بندر

طرح چند کارکردی بندر ناپل، دو محدوده شرقی و غربی را دربرمی‌گیرد که در اصطلاح "بال" بندر خوانده می‌شود. محدوده مذکور مربوط به بخشی است که قابل توجه‌ترین دگرگونی‌ها در آن متمرکز شده و نیازمند اصلاح، ساده‌سازی و سازمان‌دهی فضاها و عملکردهاست. تمرکز بر "بالها" به معنای تقویت دو حوزه‌ای است که توسعه آینده کانتینری و ترافیک سفرهای دریایی به آن وابسته است. در این طرح، همانطور که در برنامه همکاری سرزمینی «URBACT II»^۱ مربوط به سال (۲۰۱۳-۲۰۰۷) فرموله شده، به صراحت اشاره شده، اشکال جدیدی از همکاری و توافق در مورد «LAP»^۲ شبکه‌های موضوعی که در این برنامه به شهر ناپل ملحق شدند، دو دسته هستند: «CTUR» مربوط به ترافیک دریایی و بازسازی میراث شهری بندر و «HerO» میراث به عنوان فرصت. برخی از ابتکارات موفق اجرا شده توسط کنسرسیوم گلداسمیت در منطقه با حمایت شهرداری ناپل نشان داده است که امکان توسعه مجدد منطقه برای به دست آوردن تأثیر مثبت هم در زمینه اجتماعی (ایجاد انکوباتورهای کسب و کار، احیای زمین و غیره) و زمینه اقتصادی (افزایش جذابیت تجاری سایت، ایجاد مشاغل ماهر جدید و...) وجود دارد (Torbianelli, 2011: 21-23). به طور کلی، منطقی کردن و شبکه‌سازی مداخلات، ابتکارات، ایده‌ها، اعم از عمومی و خصوصی، در منطقه هدف را پیشنهاد می‌کند که به بازسازی بافت شهری بخشی از مرکز تاریخی یونسکو و افزایش جریان گردشگری، با توجه ویژه به ترافیک سفرهای دریایی، که به طور مداوم در حال افزایش است اشاره دارد. ویژگی کلیدی «LAP» و از اقدامات اصلی آن در ناپل، اتصال مجدد بین بندر و شهر با هدف ایجاد شبکه‌ای از روابط فیزیکی، از طریق بازآفرینی مسیرها، میدان‌ها و بناهای منطقه است (Torbianelli, 2011: 21-23). ایستگاه دریایی،

^۱ برنامه ترویج توسعه پایدار که شهرهای اروپایی را قادر می‌سازد برای یافتن راه‌حل چالش‌های شهری در ابعاد اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی همکاری و تبادل نظر داشته باشند تا عمل‌گرا شوند و شیوه‌های خوب را به اشتراک بگذارند.
^۲ نوعی مطالعه امکان‌سنجی مشخص و "نقشه راه" است، که به شناسایی مجموعه‌ای از راه‌حل‌های مفید برای حل مشکلات به روشی یکپارچه کمک می‌کند.

برای گردشگری کروز، می تواند پیامدهای اقتصادی مهمی برای منطقه و به طور کلی برای شهر ناپل داشته باشد. برنامه اقدام محلی، به اولویت های دولت پاسخ داده و با اقداماتی که قبلاً در حوزه مورد علاقه انجام شده یا قرار است انجام شود، مانند برنامه استراتژیک یونسکو برای شهر تاریخی سازگار است (De Rosa & Di Palma, 2013:4278). گروه پشتیبانی محلی «URBACT» ناپل، سهامداران اصلی را که مستقیماً در منطقه «LAP» عمل می کنند، همچنین تجار و گروه شهروندانی که در آنجا کار و زندگی می کنند را مشارکت می دهد. علاوه بر این، مشارکت دانش آموزان دوره ابتدایی و متوسطه مدارس منطقه از طریق فعالیت های پیشنهادی شهرداری و اداره بندر و همکاری دانشجویان دانشکده معماری دانشگاه ناپل برای انتشار مطالب و موضوعات مورد تجزیه و تحلیل مرتبط در رابطه با مالکیت خصوصی، برای مدیران ضروری است. یکی از چالش ها، تقویت و منطقی سازی زیرساخت های لجستیکی بندر با در نظر گرفتن چندکارکردی بودن و احراز صلاحیت ابنیه میراثی مجاور با بهبود زیرساخت های میزبانی کشتی های کروز همچنین تقویت تحرک پایدار برای کاهش سطح بالای آلودگی جوی و صوتی بود. این طرح جامع و جدید برای بندر ناپل چند کارکردی بودن را ممکن می کند و دربرگیرنده حمل و نقل دریایی، صنعت تعمیر کشتی و ترافیک تجاری در افق زمانی ۱۵ ساله و مبتنی بر بال غربی اسکله و بارانداز جدید شرقی بندر ناپل است. از دیگر اهداف اصلی اتصال منطقه بندر به "Città Bassa" در برگامون و مرکز تاریخی، ارائه خدمات حمل و نقل رایگان برای مسافران و افزایش روابط اقتصادی و تجاری است (Torbianelli, 2011: 21-23). در سال ۲۰۱۷ ناپل به عنوان بهترین تجربه شهری (Urbact) انتخاب شد.

۴-۷- مشارکت کنندگان

در ناپل اولین مشارکت کنندگان پروژه های حفاظتی در کنار شهرداری عبارت بودند از: سازمان آب، سازمان مدیریت پسماند، سازمان مدیریت پارک ها و باغ ها، گروه های محلی و جنبش های شهری خارج از شبکه عوام و... در مدیریت فعالیت های داخلی مجموعه ها، شبکه دست اندرکاران به طور سیستماتیک متفاوت است. به عنوان یک استثنا، بخشی از آن ها در حوزه کلان فعالیت های پایدار (آزمایشگاه های صنایع سنتی و فعالیت های حمایتی متقابل) را اداره می کنند. این گروه ها عبارتند از جامعه صنعتگران (از جمله معلمان آکادمی هنر در ناپل)، گروهی از مهاجران (به ویژه جوامع سریلانکا و کابوورد مستقر در محدوده آووکاتا)، مجموعه ای متشکل از نوازندگان و تکنسین هایی که موضوعات فرهنگی را دنبال می کنند و گروهی که در حوزه تئاتر به عنوان شبکه محبوب کمک رسانی در ناپل با فقر و تبعیض مبارزه می کنند. در مجموع فعالیت های آموزشی، هنری و فرهنگی مرکز تاریخی ناپل را به کانون فرهنگ و هنر تبدیل کرده است (Fava & Caudo, 2021:24-۲۵).

۸- نتیجه گیری

اگرچه اولین تلاش ها برای بکارگیری رویکرد (HUL) در مرکز تاریخی ناپل نشان دهنده گامی مهم در تغییر رویکردها به سمت مدیریت منابع میراث است، برخی از چالش های مرتبط با اشتغال و اقتصاد هنوز نیاز به یافتن راه حل مناسب دارند. نه تنها میراث فیزیکی، بلکه مفهوم فرهنگ به عنوان یک کل، منبعی بالقوه برای ایجاد فرصت های توسعه پایدار و عامل ثبات برای شهری با مسائل اجتماعی بالاست؛ بنظر می رسد مد نظر قرار آن به عنوان منبعی برای راه اندازی پروژه های مناسب برای پایداری توسعه محلی-مطابق با اصول پیشنهاد شده توسط توصیه (HUL) موضوع اصلی در بحث فعلی برای سرنوشت شهرهای تاریخی ایتالیا است. مرکز تاریخی ناپل به دلیل ارزش فرهنگی فراوان، هویت قوی جامعه محلی و بسیاری از مشکلات حل نشده، میدان آزمایشی ایده آلی برای فرآیند مشارکتی بازآفرینی شهری است. در این منظر، برنامه ریزی شهری باید حس مکان را به شدت مرتبط با احساس تعلق جامعه محلی در نظر بگیرد تا بتواند اهداف مشترک ارزش گذاری را به اشتراک بگذارد و سطوح شادی و کیفیت را در زندگی روزمره افزایش دهد. این ارزیابی از فرآیندهای بازآفرینی شهری،

توانایی تولید ارزش‌ها و اقتصادهای جدید را بر اساس فعال‌سازی منابع محلی، اجتماعی و فرهنگی برجسته می‌کند. شهر و میراث فرهنگی، نه به عنوان موجودیت‌های ایستا، بلکه به عنوان دارایی‌های زنده، نقش کلیدی در مباحث مداوم و رو به رشد جامعه علمی در سطح ملی و بین‌المللی دارند. حفاظت یکپارچه از ارزش‌های شهری و فرهنگی می‌تواند از توسعه پایدار محلی جدید حمایت کند، به‌ویژه اگر میراث شهری را به‌عنوان منظر شهری تاریخی در نظر بگیریم. این چشم‌انداز باید توسط یک استراتژی مناسب پشتیبانی شود که در آن سرمایه‌گذاری‌های شهرداری در حفاظت یکپارچه منظر شهری تاریخی باید به سمت استفاده مجدد و بازسازی فضاهای عمومی و دارایی‌های مشترک از طریق رویکرد از پایین به بالا و تاکتیک‌های فعال‌سازی اجتماعی باشد. تمرکز بر رشد تصاعدی عملکردها است که منافع را به حداکثر می‌رساند و هزینه‌ها را کاهش می‌دهد استفاده مولد از کالاهای فرهنگی می‌تواند میراث را هم در دارایی مشترک و هم به ابزاری پایدار برای توسعه اقتصادی تبدیل کند. بنابراین، فعال‌سازی اجتماعی در حفاظت از میراث فرهنگی برای بازآفرینی شهری، فرصتی کلیدی برای تحقق ارتقای مدیریت شهری و اقتصادی است. شهرهای بندری همیشه گره‌ها و مغناطیس‌های جریان تجارت برای کالاها و مردم بوده‌اند. بحران کنونی محدودیت‌ها و اثرات جانبی منفی یک مدل توسعه مبتنی بر تجارت را برجسته کرده است که در آن بندر به یک ماشین لجستیکی جدا از شهر تبدیل می‌شود. بنابراین، بحران، فرصتی برای گذار به یک مدل جدید توسعه شهری است که در آن اقتصاد دیگر تنها بر مبنای تجارت نیست، بلکه بر مبادله دانش نیز مبتنی است. پروژه‌های توسعه مجدد که در بالا توضیح داده شد نشان می‌دهد که مدل توسعه شهری موفق برای غلبه بر بحران مبتنی بر فرهنگ است. شهر بندری بر روی منابع فرهنگی خود سرمایه‌گذاری کرده تا از انحطاط فراصنعتی خارج شود و روابط بین بندر و شهر را احیا کند. در این منظر، بناها و محوطه‌های تاریخی می‌توانند قطب‌هایی برای فعال‌سازی فرآیند باشند و بتوانند با ارتقای هویت محلی و حس مکان، حس تعلق شهروندان را تقویت کنند. حاکمیت عوام در حال به رسمیت شناخته شدن در سطح ملی و بین‌المللی است. ناپل به عنوان یک آزمایشگاه مرتبط با نوآوری شهری و اجتماعی در نظر گرفته می‌شود که به طور گسترده مشاهده، مطالعه و بحث شده است. بدیهی است که تاثیر تجربه اقدامات صورت گرفته در ناپل را نمی‌توان جدا از زمینه پیچیده‌ای که در آن ظهور کرده دانست به همین دلیل تاثیرات مقیاس کلان و خرد شهری به صورت مشترک منتقل می‌شوند. در ادامه، شایان ذکر است که اقدامات صورت گرفته در مرکز تاریخی ناپل که از سال ۱۹۹۵ میلادی به عنوان میراث جهانی یونسکو به ثبت رسیده است بخشی از پروژه بزرگ یونسکو بوده. محدوده ثبت جهانی که تقریباً ۷۲۰ هکتار را دربرمی‌گیرد شامل کل شهر، ساخته شده قبل از جنگ جهانی دوم می‌باشد. در محدوده مذکور، مدیریت شهری بر منظر شهری و همچنین پروژه‌های بازسازی مطابق با حدود تعیین شده در قوانین تمرکز دارد و یکی از اصلی‌ترین چالش‌ها، چگونگی منعطف بودن در زمینه تغییر کاربری‌هاست. رویکرد منظر شهری تاریخی (HUL) به تغییرات مربوط به مدیریت منابع میراث در این شهر کمک کرده و فرصت ادغام میراث را در میان بخش‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی برجسته کرده است و یک بازتاب عملی در مورد کاربرد (HUL) ارائه می‌دهد. در مقیاس منظر شهری ناپل، مداخلات بر چند موضوع اصلی تمرکز داشتند: بهسازی بلوک‌های شهری در مرکز تاریخی در رابطه با اکولوژی آن و آثار تاریخی موجود، ارزش‌گذاری و تبدیل بناهای منسوخ و محکوم به تخریب به عنوان مکان اقتصادی و فرهنگی، بهبود پیوندهای مرکز تاریخی با کیفیت‌های محیطی؛ و شهرداری به پروژه‌هایی علاقه‌مند بود که دیدگاه‌های کل‌نگر و یکپارچه‌ای را ایجاد می‌کردند که می‌توانستند به طور همزمان وضعیت فیزیکی، فرهنگی و زیست‌پذیری سایت‌های مورد بررسی را حل کنند. همچنین در مطالعه فرآیند طراحی و مدیریت بهره‌گیری از مشارکت ضرورت داشت. می‌توان گفت ایده توسعه مجدد فضای عمومی در مرکز تاریخی ناپل، به عنوان یک اقدام اولویت‌دار برای افزایش پایداری، ناشی از این باور است که این فضاها کلید تحول شهری را با توجه به پارامترهای نوآورانه اجتماعی و کیفیت محیطی تشکیل می‌دهند. به دلیل فرآیندهای تخریب مکرر در فضای عمومی مرکز تاریخی، که همیشه

نقطه اتکا بوده است زندگی اجتماعی، مورد تهدید قرار گرفته و به «فضای بدون شکل و هویت خاص خود» تبدیل شد. دیگه مشارکتی در ناپل نشان دهنده یک ابتکار تحت رهبری جامعه است که توسط گروه‌هایی از شهروندان و کمیته‌ها انجام می‌شود و منجر به این شد که دارایی‌های فرهنگی و میراث به مکان‌های اجتماعی قدرتمند تبدیل شوند و فضا برای بسط اندیشه‌ها، همبستگی بین نسل‌ها و درک ریشه‌ها در قلمرو تاریخی فراهم شود. طبق گفته دنیل بونانو برای تحقق منافع مشترک، باید یک جامعه منسجم از ساکنان محلی، آگاه و قادر به پذیرش مسئولیت این فرآیند وجود داشته باشد. در این زمینه شهرداری ناپل «توسعه یک محیط مدنی» را تقویت می‌کند و از شهروندان در فرآیند تبدیل شدن به یک نهاد مناسب حمایت می‌کند. سیاست کاربری شهری ناپل به هدف به رسمیت شناختن اشتراکات شهری به عنوان مالکیت جمعی، غلبه بر رژیم مالکیت فردی و مدیریت عمومی سنتی است. خیاطی، آشپزی، صنایع دستی و همچنین تمام بخش‌های مختلف صنایع خلاق محلی از جمله تولید موسیقی که بی‌شک حیاتی‌ترین و اصلی‌ترین بیان نظام خارق‌العاده و پیچیده ارزش‌های فرهنگی در مرکز تاریخی شهر است، به عنوان فرصت‌هایی برای تولید ارزش فرهنگی و اقتصادی در سراسر شهر تاریخی تعبیر شده‌اند. به این ترتیب بقاء، به عنوان اولین راه تضمین حفاظت از کل شهر و همچنین هویت جوامع محلی شناخته شده؛ بنابراین، در ساختار بندی فرصت‌ها در برنامه‌های عملیاتی، حفظ دارایی‌های ملموس و ناملموس به عنوان فرآیندی ترکیبی بین حفاظت و توسعه مورد توجه قرار گرفته که از طریق تولید مستمر فرهنگ و نوآوری جدید محقق می‌شود. اقداماتی جهت کارآفرینی، ظرفیت‌سازی در بخش‌های خلاق، تشویق به استفاده مجدد از مناطق تاریخی در مرکز شهر برای میزبانی از طرح‌های نوپا، اقدامات مشخصی بود که برای تقویت پیوند بین فضاهای تاریخی شهر، ساکنان آن و کارگران اتخاذ شد. همه این اقدامات با سیاست‌های تقویت پیوند میان سیستم سرزمینی و بخش گردشگری که دارای پتانسیل قوی برای توسعه و واجد شرایط شدن است، ترکیب شدند. علاوه بر جنبه‌های مثبتی که در اقدامات وجود دارد مشکلات زیادی مانند تراکم زیاد جمعیت، وضعیت نامناسب بازار کار نیز در بخش‌هایی وجود دارند.

مراجع

- عشرتی، پرستو؛ عشرتی، درنا و فدائی نژاد، سمیه (۱۳۹۷). منظر شهری تاریخی رویکردی کل نگر در حفاظت و توسعه یکپارچه شهری. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی
- Braccaccio, F. (2012) For a sustainable project in complex cross-cultural spaces (edited by Andrea Grilletto) Quaderni di Assorestauro Anno 01 Numero 01 maggio. P 56-59.
 - Carone, P., De Toro, P., & Franciosa, A. (2017). Evaluation of urban processes on health in Historic Urban Landscape approach: experimentation in the Metropolitan Area of Naples (Italy). *Quality Innovation Prosperity*, 21(1), 202-222.
 - Fontaine, C, Valente, R & D'Ambrosio, V (2019) NAPLES lab research & tentative design edited: Sustainable and resilient regeneration of the historic settlement (Università degli Studi Federico II, Naples, Italy).
 - De Rosa, F., & Di Palma, M. (2013). Historic urban landscape approach and port cities regeneration: Naples between identity and outlook. *Sustainability*, 5(10), 4268-4287.
 - Fava, F.; Cannella, F.; Caudo, G. Chapter 2. Scugnizzo Liberato, Naples. OpenHeritage Deliverable 2.2. Observatory Cases Report. Published Online November 2019. Available online: https://openheritage.eu/wp-content/uploads/2020/01/D2.2_Observatory_Cases_Report.pdf (accessed on 18 July 2021).
 - HerO Expert Workshop. (2010) Multi-functional Historic Urban Areas – Balancing Demands and Functions, Naples, 17.-19. November.
 - Periodic Report. (2014) Second Cycle Section II-Historic Centre of Naples, Section II-Historic Centre of Naples World Heritage Centre 1. World Heritage Property Data, October 13.
 - Pugliano, G., Benassai, G., & Benassai, E. (2018). Integrating urban and port planning policies in a sustainable perspective: the case study of Naples historic harbour area. *Planning Perspectives*.
 - Rodwell, D. (2010). Historic urban landscapes: concept and management World Heritage papers Managing Historic Cities, Published by UNESCO World Heritage Centre.
 - Torbianelli, V. A. (2011). URBACT II European Programme-CTUR Thematic Network-" Cruise Traffic and Urban Regeneration"-Final Report and Good Practices Guide. In CTUR Thematic Network-Cruise Traffic and Urban Regeneration (pp. 1-61). European Union, Comune di Napoli.
 - UNESCO World Heritage Committee. (2009). Review of Historic Centre of Naples (Italy). Spain: Thirty-third session of World Heritage Committee.
 - UNESCO World Heritage Committee. (2014) Doha, Qatar Thirty-eighth session of World Heritage Committee.
 - UNESCO. (2016). The HUL Guidebook. Managing Heritage in Dynamic and Constantly Changing Urban Environments. A Practical Guide to UNESCO's Recommendation on the Historic Urban Landscape. UNESCO.
 - Yang, M., Brumana, R., & Previtali, M. (2019). Heritage & development" strategy on historic urban landscape (HUL): The added value of multi-Temporal hub application. In 2nd International Conference of Geomatics and Restoration, GEORES 2019 (Vol. 42, No. 2, pp. 1151-1158). Copernicus GmbH